

Ubadasitinibi-lääkeohje tulehduksellisissa suolistosairauksissa

Rinvoq®

Vaikutustapa

- Ubadasitinibia käytetään keskivaikkeen tai vaikean aktiivisen haavaisen suolitulehduksen tai Crohnin taudin hoitoon aikuisilla silloin, kun vaste tavanomaiselle lääkitykselle tai biologiselle lääkitykselle on jäänyt riittämättömäksi tai teho on hävinnyt tai jos potilas ei ole sietänyt näitä hoitoja mm. haittavaikutusten vuoksi.
- Ubadasitinibi estää tulehdusvasteen säätelyssä tärkeän JAK-entsyymin toimintaa ja siten vähentää tulehdusta haavaisessa paksusuolitulehduksessa. Sitä voidaan käyttää myös muiden autoimmuunisairauksien, kuten reumasairauksien, psoriaasin ja atooppisen ihottuman hoidossa.

Ennen hoidon aloitusta

- Ennen hoidon aloitusta etsitään mahdollisia piileviä infektioita, jotka voisivat hoidon aikana aktivoitua. Verikokeilla poissuljetaan mm. virushepatiitit B ja C sekä HIV. Lisäksi tarkistetaan tuberkuloosin poissulkemiseksi verikokeita ja keuhkokuva.
- Hampaiden pitää olla kunnossa hoidon aikana. Yleensä hammastarkastuksessa tulee käydä jo ennen hoidon aloitusta, ellei edellisestä hammastarkastuksesta ole alle vuosi aikaa. Mikäli suoltilanne on kuitenkin niin vaikea, että hammashoitojen toteutumista ei ehditä odottaa ennen hoidon aloitusta, sitten hampaat hoidetaan mahdollisimman pian upadasitinibi-hoidon alkamisen jälkeen.
- Kansallisen rokotusohjelman mukaisten rokotusten olisi hyvä olla ajan tasalla ennen hoidon aloitusta (mm. jäykkäkouristustehoste). Voimassa olevat rokotuksensa voi tarkistaa terveyskeskuksesta.
- Ennen hoidon aloitusta suositellaan vyöruusu- ja pneumokokkrokotuksia, joista sairaala Novan gastroenterologian poliklinikka tarjoaa jälkimmäisen maksutta biologisen lääkityksen käyttäjille.

Annostus

- Aloitusannos on 45mg kerran päivässä 8-12 viikon ajan hoitoaiheesta riippuen. Tarvittaessa aloitusannoksella voidaan jatkaa vielä 8-12 lisäviikon ajan (yhteensä 16-24 viikkoa), jos riittävää vastetta ei saavutettu ensimmäisten 8-12 viikon aikana.
- Vasteen saaneilla hoito jatkuu ylläpitoannoksella 15 tai 30mg kerran päivässä. Lääkäri arvioi yksilöllisesti sopivan ylläpitoannoksen. Annokseen vaikuuttavat mm. suolisairauden aktiivisuus, potilaan ikä (>65v) ja verisuonitukoksille altistavat tekijät. Tavoitteena on pienin tehokas annos.

Sivuvaikutukset

- Ubadasitinibiin liittyy suurentunut verisuonitukosten riski. Potilaan muut verisuonitukosriskiä suurentavat tekijät tulee huomioida ennen hoidon aloitusta.
- Ubadasitinibiin liittyen infektioherkkyys voi lisääntyä. Tavallisimpia infektioita ovat mm. vyöruusun tai aiemman herpes virus-infektion aktivoituminen. Myös vakavampia infektioita kuten keuhkokuumeita tai ihon ja pehmytkudosten infektioita on raportoitu.
- Myös verenkuvamuuutoksia, maksa-arvojen nousua ja kolesteroliarvojen nousua on raportoitu.
- Ubadasitinibi-hoito saattaa suurentaa lymfooman ja ei-melanoottisten ihosyöpien riskiä.

Turvakokeet

- Verikokeet tarkistetaan hoidon alkuvaiheessa kuukauden välein
- Ylläpito-hoidossa verikokeet tarkistetaan 3-4 kuukauden välein niin kauan kuin lääkehoito jatkuu.

Raskaus ja imetys

- Ubadasitinibi voi aiheuttaa sikiöepämuodostumia ja lääkettä ei voi käyttää raskauden aikana. Lääke tulee lopettaa vähintään viikkoa ennen suunniteltua raskautta.
- Ubadasitinibia ei voi käyttää imetyksen aikana.

Rokotukset

- Kansallisen rokotusohjelman mukaisten rokotusten olisi hyvä olla ajan tasalla ennen hoidon aloitusta.
- Influenssa-rokote kannattaa ottaa vuosittain.
- Myös hepatiitti B-, vyöruusu- ja pneumokokki -rokotteiden ottaminen on suositeltavaa.
- **Ubadasitinibi-hoidon aikana on vältettävä eläviä viruksia sisältävien rokotteiden ottoa** (BCG-, MPR-, keltakuume-, vesirokko-, vyöruusu-, oraalinen polio- ja oraalinen lavantautirokote).
- **Hoidon aikana voi turvallisesti ottaa inaktivoituja mikrobeja tai antigeenin osia sisältäviä rokotteita** (Pneumokokki, Meningokokki, Haemophilus influenzae, Difteria ja tetanus (dT), Influenssarokote, Hepatiitti A ja B).
- Muiden rokotteiden osalta suositellaan keskustelemaan lääkärin kanssa.